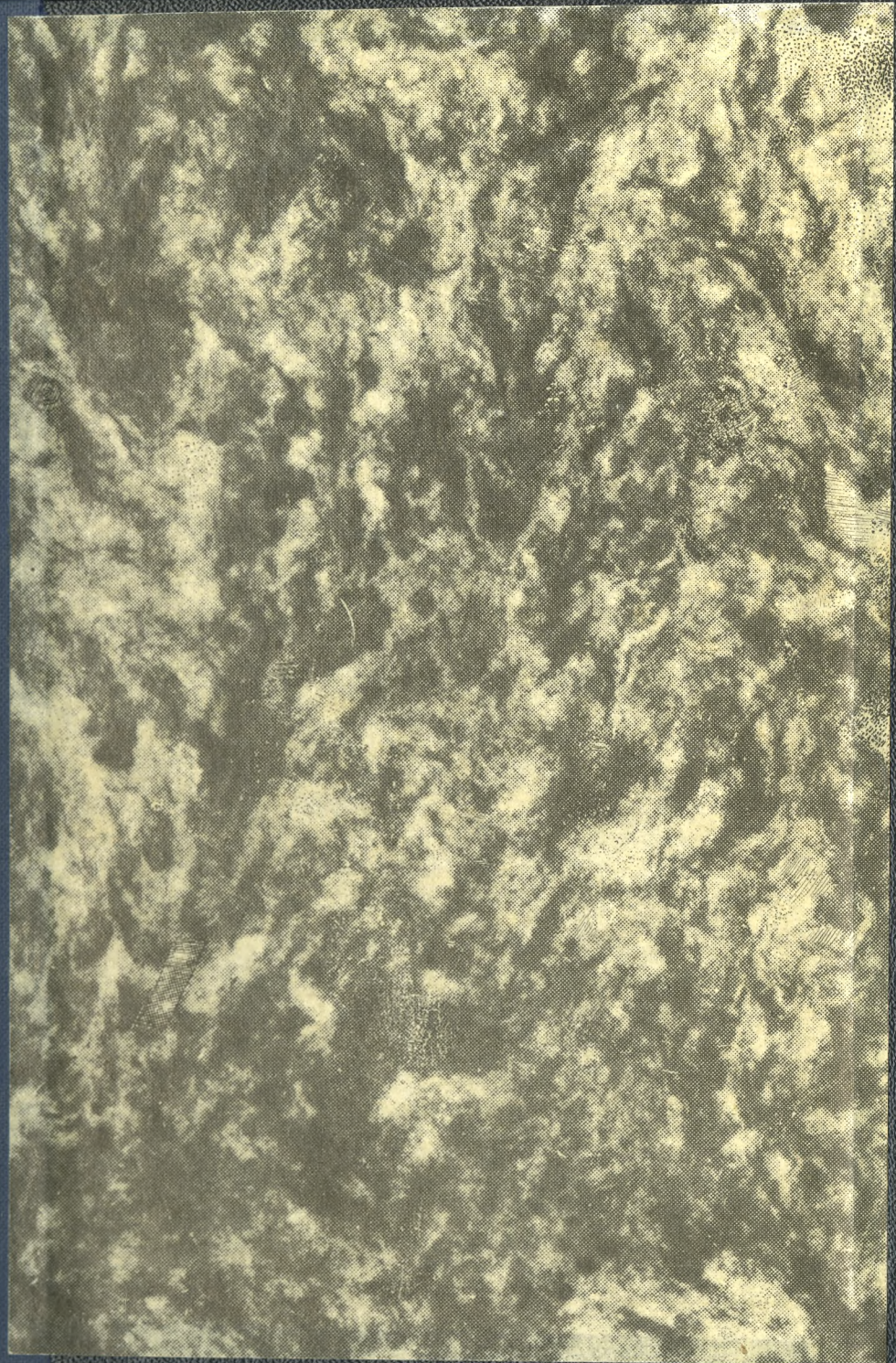

Politikai
röpiratok.

175.

175
1591

RULIKOVSKY KÁZMÉR

EMLÉKSZOBRA
LELEPLEZÉSE

ALKALMÁRA.

IRTA

PAPP GÁBOR,

vilonyai ref. lelkész s a helv. hitv. veszprémi gyházmegye esperese

Ára 20 kr. o. ért.

2.

NAGYVÁRAD, 1870.

615200161329

NYOMATOTT TICHY ÁKOS KÖNYVNYOMDÁJÁBAN

ROMKOVSKY KAMER

EMLEKZOBRA

DE BALLAGI GÉZA

ALMÁNY

IRTA

PAPP GÁBOR

...

1870. ÉVI

...

EMLEKVERSEK.

Én a múltat, a múlt emlékeit
Kérem, ne felejtsetek el!
Mint telt az évek, és mint a telt az évek,
Nagy jövő, nagy múlt, nagy élet.

A múltam az én múltam,
A múltam az én múltam,
Nem felejtetem el,
A múltam az én múltam.

EMILERK AERSERK.

I.

Áll e szobor, áll, mint emlékjele
A hősnek — a ki értünk vérze el.
Mehalt, de sirja zára törve van;
A zárt az ég hatalma törte fel.

Nem ölheté meg égi szellemét
Ki testet ölt: a muszka hadvezér!
Mi földi volt, az szállt a sirba le,
Nagy lelke, égi szikra, égbe tért.

A portetem itt békén szendereg,
Áldás lebeg e sirhalom körül . . .
Népmillióknak ajka áldja őt,
Ki istentünknek szent jobbán örül.

II.

Századoknak éjhomálya van tűnőben, tette várja a magyart a
harci pálya . . .

S e vitéz faj sikra lép.

A hadurnak nagy nevére esküszik, hogy: nemzetére nem vet
árnyat, hősi vére

Lángra gyúl, mert szíve ép.

Még a gyermek sem marad meg honn, az is csatába száll . . .
Félig érve harci tere megy, s halált oszt, vagy talál.

Hősiségnek szép világa áll ragyogva, nyitva, tárva. Nem marad-
hat tétlen, állva

E világban a magyar.

Mint az ősök tettere készen küzd vitéztől, küzd merészen szebb
jövőért, s győz a vészen,

Győz a hősi szittya kar.

Bár a honvéd új szülött még: mint hadisten ront elő!

Hull a vére — s irt sebére önt az égi szent erő.

Istenünknek égi karja van fölötte, ez takarja, mert jogát s a
hont akarja

Védni hősi nemzetem.

Sír öléből ősi árnyak kelnek, s a kemény csatáknak vészi közt
ragyogva járnak

Vértől ázott téreken.

A hős Etel, kürtös Lehel s buzogányos hős Botond
Árpád — Hunyad — Rákócziak lelke a csatába ront.

Győzve száll a honvédsereg, — az alkotók! félistenek! ellenfelök
sápad, remeg,

Futva fut vagy sirba hull —

Branyicskónak szirttetője, Szolnok s Kövesd vérmezője: hősisége
hirdetője

S ős Budának ormiról

Mit bevettek — büszkén lengnek a háromszin lobogók . . .

Ausztria megvert hada új csatára gyenge volt.

Most a büszke muszka czárnak udvarához kérve járnak, s
Ausztria vert hadának

Muszka czár küld új erőt.

Jött a muszkahad vad árja, a magyar nép, — mert hazája van
veszélyben — bátran várja,

Nem hajol a vész előtt.

Mint a bérczek zúgó vészek harcában sem inganak:

A veszélyben halni készen álltak a magyar hadak.

Európa két hatalma ront dühöngve a magyarra, s zeng a hon-
védeskü: „halva

Adjuk át csak e hazát!

Hogyha halni kell, halálunk szép halál lesz. Sikra szállunk, mint
a szikla úgy megállunk,

Védve a hon ős jogát.

Kell a fegyver? . . . jőjj, és vedd el! így lehet csak a tied!

Hogyha sirba száll le majd a honvéd: akkor elnyered.

Jönne bár az ég haragja ellenünk, de át nem adja fegyverét a
honvéd. — Karja

A csatára készen áll.

Bár patakban omlik vére: vagy babért tűz még fejére, vagy le-
hullt a hon földére

S lesz jutalma hős halál! "

Igy hevülve ment előre, mint egy szellemóriás —

Mig mögötte titkon szötte szárait az árulás.

III.

Nyomult a muszka had hazánk felé! . . .
Lembergbe ért már az előcsapat
A Wosneszenszky-féle ezred az,
Mely a seregnek élén jár, halad.

Mind lengyelek, mind hősfiai, kiket
A szent szabadság lángja gyújt, hevít.
Röptülne lelkök, mint a sas madár,
S önkény vaskarja tartja kötve itt.

Titokban zeng az égre esküjök :
Magyar hazánk ellen nem küzdenek,
Átjönnek és ott vivnak hősileg,
Hol a szabadság-zászlók lengenek.

Ott lesznek ők, hol Bém apó dicsőn
Vezérli a jogért küzdő hadat,
A hol Wysoczky s több hős honfitárs
Jogért csatázva hirtabért arat.

Bejöttek ők! és mint mikor derült
Égből a sujtó villám földre csap,
Ugy sujt le rájuk a rut árulás,
Mely kész eladni a magyar hadat,

Meginganak S volt ki nem inga meg!
Ki esküjéhez most is hű maradt:
Rulikovszky Kázmér elhagyta a
Szabadság ellen működő hadat.

Átjött mikor sirunk megásva volt
A szent szabadság lelke hozta át . . .
Hogy hősi karral védje a jogot,
S a hősileg jogért küzdő hazát.

Az árulás jól szötte szálait!
Csatákban edzett harczos hősi nép
Lett martaléka . . . s az orosz vezér
Előtt letette győző fegyverét.

Eladva voltak a félistenek,
Kik Osztriát győzőn megingaták —
Kiket nem látott megszalasztva még
A hősiséget bámuló világ.

Eladva voltak . . . s a ki megvevé:
Paskevics bátran irhatá haza
A büszke czárnak: Felség! győzelem!
Lábadnál fekszik a magyar haza!

Jött a boszú és annyi hős között,
Kik vértanuk sorában fénylenek:
Rulikovszky Kázmér is ott ragyog,
Ott foglal őt megillető helyet.

Jól tudta azt e hős, hogy halni jön;
És jött. Volt benne lelki szent erő

Meghalni az ügyért, ha győzelmét
Már nem segítheté többé elő.

Magyar kéztől jelölve hult el ő,
Mint szent ügyünkért egyik áldozat!
Áldás reá . . . s az áruló fölé
Boruljon átok, önvád, kárhozat!

Itt áll az emlék. Hálás nemzedék
Emelte föl, hirdetve nagy nevét
A hősnek, a ki bátran vérze el
A szent ügyért — melyért s a melynek élt.

IV.

Meghatva állok itt e szent helyen,
Hol vértanunknak emlékszobra áll...
Elvézett a népjogért és örök —
Életre vitte őt a hős ha'ál.

Ki szent ügyért áldozza életét,
Nem zárja azt örökre szemfödél.
Az ily halálból van föltámadás!
Az halt örökre meg, ki halni fél.

Lengyel hazának hős szülötte volt
Az ifju bajnok, kit e sirkebel
Altat, pihentet. Értünk halt dicsőn,
Néptünk nevét szívébe írta fel.

Lengyel! s Magyar! Két testvér nemzet ez!
Együtt örültünk, együtt szenvedünk,
Együtt emelt a hir, s a veszteség
Együtt talált, ha zugva tört felénk.

Van vértanunk, és köztök annyi nagy!
Kit együtt tisztel lengyel és magyar.
Együtt zarándokol a sirhoz el,
Mely annyi hőst, dicsőt értök takar.

Voltak s leendnek is még vértanuk,
Kik szent ügyért áldoznak életet.
Ily vértanunk e hős, kit sirba szent
Szabadság hő szerelme fektetett.

Meghalt e hős, de mert az életet
Feláldozá: volt benne szent erő,
Mely feltörendi sirja zárait
És glóriával hozza őt elő.

A lélek az, mi bennünk isteni!
Kihozza lelke a siréjből őt.
Csak testet ölnek a hatalmasok
S törpék a lelki szent erő előtt.

Paskievics csak testet ölhetett,
Nem ölheté meg hősi szellemét
Leverni azt, mi bennünk isteni —
A zsarnokok hatalma törpeség.

Alig hogy sirba szállt: virágokat
Szóró angyalsereg jelent meg ott...
Hirdetve: nincs a hős e sirba' már,
Népek szívében él, feltámadott.

Jó honleányok: Várad hölgyei,
Ti voltatok e szép angyalsereg.
Volt bennetek oly lelki szent erő,
Mely zsarnokok dühétől sem remeg.

Az elnyomókra rásütétek a
Rut gyávaságnak szolgabélyegét...

Mert gyáva az, ki — bár hatalma nagy —
Mint üldözö, nők ellenébe lép.

Az üldözés nem tilthatá el e
Hős sirhalmáról a virágokat . . .
S legszebb virága az emlékezet, —
Mely nemzetem szívében él, fakad.

* * *

Ki nemzetünkkel együtt e vitéz
Szabadság-bajnokot föláldozád . . .
S bemocskolád a nemzet hirnevét,
Átkunk, letiprott népek átka rád!!!

Dr. BALLAGI GÉZA.

INDEX

1870-1871

1870-1871	1
1871-1872	15
1872-1873	30
1873-1874	45
1874-1875	60
1875-1876	75
1876-1877	90
1877-1878	105
1878-1879	120
1879-1880	135
1880-1881	150
1881-1882	165
1882-1883	180
1883-1884	195
1884-1885	210
1885-1886	225
1886-1887	240
1887-1888	255
1888-1889	270
1889-1890	285
1890-1891	300
1891-1892	315
1892-1893	330
1893-1894	345
1894-1895	360
1895-1896	375
1896-1897	390
1897-1898	405
1898-1899	420
1899-1900	435
1900-1901	450
1901-1902	465
1902-1903	480
1903-1904	495
1904-1905	510
1905-1906	525
1906-1907	540
1907-1908	555
1908-1909	570
1909-1910	585
1910-1911	600
1911-1912	615
1912-1913	630
1913-1914	645
1914-1915	660
1915-1916	675
1916-1917	690
1917-1918	705
1918-1919	720
1919-1920	735
1920-1921	750
1921-1922	765
1922-1923	780
1923-1924	795
1924-1925	810
1925-1926	825
1926-1927	840
1927-1928	855
1928-1929	870
1929-1930	885
1930-1931	900
1931-1932	915
1932-1933	930
1933-1934	945
1934-1935	960
1935-1936	975
1936-1937	990
1937-1938	1005
1938-1939	1020
1939-1940	1035
1940-1941	1050
1941-1942	1065
1942-1943	1080
1943-1944	1095
1944-1945	1110
1945-1946	1125
1946-1947	1140
1947-1948	1155
1948-1949	1170
1949-1950	1185
1950-1951	1200
1951-1952	1215
1952-1953	1230
1953-1954	1245
1954-1955	1260
1955-1956	1275
1956-1957	1290
1957-1958	1305
1958-1959	1320
1959-1960	1335
1960-1961	1350
1961-1962	1365
1962-1963	1380
1963-1964	1395
1964-1965	1410
1965-1966	1425
1966-1967	1440
1967-1968	1455
1968-1969	1470
1969-1970	1485
1970-1971	1500
1971-1972	1515
1972-1973	1530
1973-1974	1545
1974-1975	1560
1975-1976	1575
1976-1977	1590
1977-1978	1605
1978-1979	1620
1979-1980	1635
1980-1981	1650
1981-1982	1665
1982-1983	1680
1983-1984	1695
1984-1985	1710
1985-1986	1725
1986-1987	1740
1987-1988	1755
1988-1989	1770
1989-1990	1785
1990-1991	1800
1991-1992	1815
1992-1993	1830
1993-1994	1845
1994-1995	1860
1995-1996	1875
1996-1997	1890
1997-1998	1905
1998-1999	1920
1999-2000	1935
2000-2001	1950
2001-2002	1965
2002-2003	1980
2003-2004	1995
2004-2005	2010
2005-2006	2025
2006-2007	2040
2007-2008	2055
2008-2009	2070
2009-2010	2085
2010-2011	2100
2011-2012	2115
2012-2013	2130
2013-2014	2145
2014-2015	2160
2015-2016	2175
2016-2017	2190
2017-2018	2205
2018-2019	2220
2019-2020	2235
2020-2021	2250
2021-2022	2265
2022-2023	2280
2023-2024	2295
2024-2025	2310
2025-2026	2325
2026-2027	2340
2027-2028	2355
2028-2029	2370
2029-2030	2385
2030-2031	2400
2031-2032	2415
2032-2033	2430
2033-2034	2445
2034-2035	2460
2035-2036	2475
2036-2037	2490
2037-2038	2505
2038-2039	2520
2039-2040	2535
2040-2041	2550
2041-2042	2565
2042-2043	2580
2043-2044	2595
2044-2045	2610
2045-2046	2625
2046-2047	2640
2047-2048	2655
2048-2049	2670
2049-2050	2685
2050-2051	2700
2051-2052	2715
2052-2053	2730
2053-2054	2745
2054-2055	2760
2055-2056	2775
2056-2057	2790
2057-2058	2805
2058-2059	2820
2059-2060	2835
2060-2061	2850
2061-2062	2865
2062-2063	2880
2063-2064	2895
2064-2065	2910
2065-2066	2925
2066-2067	2940
2067-2068	2955
2068-2069	2970
2069-2070	2985
2070-2071	3000
2071-2072	3015
2072-2073	3030
2073-2074	3045
2074-2075	3060
2075-2076	3075
2076-2077	3090
2077-2078	3105
2078-2079	3120
2079-2080	3135
2080-2081	3150
2081-2082	3165
2082-2083	3180
2083-2084	3195
2084-2085	3210
2085-2086	3225
2086-2087	3240
2087-2088	3255
2088-2089	3270
2089-2090	3285
2090-2091	3300
2091-2092	3315
2092-2093	3330
2093-2094	3345
2094-2095	3360
2095-2096	3375
2096-2097	3390
2097-2098	3405
2098-2099	3420
2099-2100	3435
2100-2101	3450
2101-2102	3465
2102-2103	3480
2103-2104	3495
2104-2105	3510
2105-2106	3525
2106-2107	3540
2107-2108	3555
2108-2109	3570
2109-2110	3585
2110-2111	3600
2111-2112	3615
2112-2113	3630
2113-2114	3645
2114-2115	3660
2115-2116	3675
2116-2117	3690
2117-2118	3705
2118-2119	3720
2119-2120	3735
2120-2121	3750
2121-2122	3765
2122-2123	3780
2123-2124	3795
2124-2125	3810
2125-2126	3825
2126-2127	3840
2127-2128	3855
2128-2129	3870
2129-2130	3885
2130-2131	3900
2131-2132	3915
2132-2133	3930
2133-2134	3945
2134-2135	3960
2135-2136	3975
2136-2137	3990
2137-2138	4005
2138-2139	4020
2139-2140	4035
2140-2141	4050
2141-2142	4065
2142-2143	4080
2143-2144	4095
2144-2145	4110
2145-2146	4125
2146-2147	4140
2147-2148	4155
2148-2149	4170
2149-2150	4185
2150-2151	4200
2151-2152	4215
2152-2153	4230
2153-2154	4245
2154-2155	4260
2155-2156	4275
2156-2157	4290
2157-2158	4305
2158-2159	4320
2159-2160	4335
2160-2161	4350
2161-2162	4365
2162-2163	4380
2163-2164	4395
2164-2165	4410
2165-2166	4425
2166-2167	4440
2167-2168	4455
2168-2169	4470
2169-2170	4485
2170-2171	4500
2171-2172	4515
2172-2173	4530
2173-2174	4545
2174-2175	4560
2175-2176	4575
2176-2177	4590
2177-2178	4605
2178-2179	4620
2179-2180	4635
2180-2181	4650
2181-2182	4665
2182-2183	4680
2183-2184	4695
2184-2185	4710
2185-2186	4725
2186-2187	4740
2187-2188	4755
2188-2189	4770
2189-2190	4785
2190-2191	4800
2191-2192	4815
2192-2193	4830
2193-2194	4845
2194-2195	4860
2195-2196	4875
2196-2197	4890
2197-2198	4905
2198-2199	4920
2199-2200	4935
2200-2201	4950
2201-2202	4965
2202-2203	4980
2203-2204	4995
2204-2205	5010
2205-2206	5025
2206-2207	5040
2207-2208	5055
2208-2209	5070
2209-2210	5085
2210-2211	5100
2211-2212	5115
2212-2213	5130
2213-2214	5145
2214-2215	5160
2215-2216	5175
2216-2217	5190
2217-2218	5205
2218-2219	5220
2219-2220	5235
2220-2221	5250
2221-2222	5265
2222-2223	5280
2223-2224	5295
2224-2225	5310
2225-2226	5325
2226-2227	5340
2227-2228	5355
2228-2229	5370
2229-2230	5385
2230-2231	5400
2231-2232	5415
2232-2233	5430
2233-2234	5445
2234-2235	5460
2235-2236	5475
2236-2237	5490
2237-2238	5505
2238-2239	5520
2239-2240	5535
2240-2241	5550
2241-2242	5565
2242-2243	5580
2243-2244	5595
2244-2245	5610
2245-2246	5625
2246-2247	5640
2247-2248	5655
2248-2249	5670
2249-2250	5685
2250-2251	5700
2251-2252	5715
2252-2253	5730
2253-2254	5745
2254-2255	5760
2255-2256	5775
2256-2257	5790
2257-2258	5805
2258-2259	5820
2259-2260	5835
2260-2261	5850
2261-2262	5865
2262-2263	5880
2263-2264	5895
2264-2265	5910
2265-2266	5925
2266-2267	5940
2267-2268	5955
2268-2269	5970
2269-2270	5985
2270-2271	6000
2271-2272	6015
2272-2273	6030
2273-2274	6045
2274-2275	6060
2275-2276	6075
2276-2277	6090
2277-2278	6105
2278-2279	6120
2279-2280	6135
2280-2281	6150
2281-2282	6165
2282-2283	6180
2283-2284	6195
2284-2285	6210
2285-2286	6225
2286-2287	6240
2287-2288	6255
2288-2289	6270
2289-2290	6285
2290-2291	6300
2291-2292	6315
2292-2293	6330
2293-2294	6345
2294-2295	6360
2295-2296	6375
2296-2297	6390
2297-2298	6405
2298-2299	6420
2299-2300	6435
2300-2301	6450
2301-2302	6465
2302-2303	6480
2303-2304	6495
2304-2305	6510
2305-2306	6525
2306-2307	6540
2307-2308	6555
2308-2309	6570
2309-2310	6585
2310-2311	6600
2311-2312	6615
2312-2313	6630
2313-2314	6645
2314-2315	6660
2315-2316	6675
2316-2317	6690
2317-2318	6705
2318-2319	6720
2319-2320	6735
2320-2321	6750
2321-2322	6765
2322-2323	6780
2323-2324	6795
2324-2325	6810
2325-2326	6825
2326-2327	6840

